

בית מדרש גבוה ללכהנים

ללימוד הלכות עבודת ביהמ"ק שיבנה בב"א

גליון תקופתי היו"ל ע"י 'בית מדרש גבוה לכהנים' לחיזוק לימוד הלכות עבודת ביהמ"ק / גליון 38 / חודש מנחם אב

השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם

איזה צער ב"מ אז יאמר הלואי יבא משיח, אך אם היה כונת כולם למען שמו הגדול להשתבח בתהלתך, כבר קול דודי היה בא מדלג על ההרים. וזהו כנס"י אומרת עד מתי עוזך בשבי הלא החשיבה שלך, למענך, והקב"ה אומר הלא שלכם היא, עבור הנאת גופכם, ולולא בקשתם באופן זה כבר הייתי גואל אתכם.

עוד נציין למש"כ בהקדמה לס' תרומת הכרי (חושן משפט פתח השער): השיבנו ד' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם ואיכה ה' כ"א. י"ל עפ"מ שפרשתי בקהלת ז' [ט"ז] את הכל ראיתי בימי הבלי יש צדיק או בד בצדקו ויש רשע מאריך ברשעו בו, עפ"מ"ש בנפוצות יהודא על פסוק [משלי ט"ז ד'] כל פעל ה' למענהו וגם רשע ליום רעה, שהרשע יש בו מהצורך ליום רעה דלא אכשור דרא והקב"ה (מיט) [מביט] ברשעים ונגדו הם כולם צדיקים, ועד"ז אמר אאע"ה [בראשית י"ח כ"ג] האף תספה צדיק עם רשע, כאשר ראיתי בשם חכם ספרדי על וישאר אך נח [בראשית ז' כ"ג], כי נח צדיק תמים הי' בדורותיו ויש דורשין אותו לגנאי שרק נגד דורו הי' צדיק, ולכן במבול שנאבד כל דורו ולא נשאר רק נח בלא תואר צדיק, וז"ש אף תספה צדיק עם רשע ר"ל אפי' צדיק שאינו צדיק גמור רק נגד הרשע באופן שהקב"ה מאריך ימי הרשע יותר מכדי חיו להגין על הדור שבערכו הם צדיקים, וז"ש יש רשע מאריך ברשעתו, וגם להפך מצינו בדברי חז"ל גבי אלישע דהצדיק ג"כ לפעמים מעורר דין שבערכו הם רשעים ומפני רעה נאסף הצדיק באופן שלפעמים הקדוש ברוך הוא מסלקו קודם זמנו שלא יעורר ח"ו דין על העולם ו"ש יש צדיק או בד בצדקו, והנה עפ"י אופן הנ"ל באמת נפש הרשע מות תמות אך הקדוש ברוך הוא האריך ימיו יותר מכדי חיו על אופן הנ"ל ולכן כשישוב אימת מות יפול עליו, ולכן אמר השיבנו ה' אליך ונשובה ואפ"ה חדש ימינו כקדם ודו"ק.

ובדרשות איתן האזרחי (תנ"ך מגלת איכה) כתב: השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם וה, כא. הנה א"מ החסיד כתב בספרו ע"ד מ"ש שהתשובה היותר מועלת כשעושה בילדותו ולא בזקנותו כמ"ש לעיל, וז"ש השיבנו ה' אליך ונשובה, כלומר שביקש ירמיה רבש"ע השיבנו ונשובה לפניך, ואם אנחנו כבר חטאנו ולא עשינו

דבר נפלא מצינו שכתב הנצי"ב בספרו העמק דבר (נצבים פרק כט פסוק יג) ואלו דבריו: ולא אתכם לבדכם וגו'. עוד פיוס על חומר העונשים, שמזה יודע לכם שהקב"ה אינו רוצה לעזוב אתכם בשום אופן לדורי דורות, ונבא לזה ע"פ מאמר ירמיהו בסוף קינות, השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם כי אם מאוס מאסתנו קצפת עלינו עד מאד השיבנו וגו', ולשון כי אם וגו' צריך ביאור, והענין אם עבד חוטא הרבה לאדוניו והאדון בקצפו מכהו וגם מושיבו במאסר, ותלוי שני העונשים הללו בכונת האדון ורצונו מה לעשות עם עבדו, אם רצונו למכרו לגמרי וממאס בשימושו, ה"ז ממעט במכותיו, כי אין בזה תועלת עוד אחר שלא ישמשנו, ורק מכהו מעט מחמת קצפו באותה שעה, אבל מניחו במאסר הרבה עד שמזדמן לו קונה אותו, משא"כ אם בכל העותו ערב לו שימושו, ואינו ממאס בו בשום אופן, ה"ז להיפך, מושיבו במאסר זמן מועט, אבל מכהו הרבה פעמים, כדי שיוכור ולא יחטא עוד, נמצא ממה שמכהו הרבה ניכר שהאדון רוצה בשימוש העבד ואינו ממאס בו, וזה האות שלא יניחנו הרבה במאסר, וזה היתה טענת הנביא ירמיהו השיבנו ה' וגו' כי אם מאוס מאסתנו קצפת עלינו עד מאד, הקצף בשעת הכאה הוא יותר מהשיעור, דמה לך לענוש אותנו כל כך, אלא ודאי לא מאסתנו, וא"כ השיבנו וגו', וכך אמרה תורה שמזה שהקב"ה מעניש אתכם ביסורים כל כך, הוא אות אשר ולא אתכם לבדכם וגו'.

עוד נציין לדבריו של בעל ההתעוררות תשובה בספרו שיר מעון (פרשת וילך) שכתב: השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם (איכה ה' כ"א). י"ל תשובה מועלת תמיד גם אם היא מחמת צער שהגיע לו, אבל עיקר התשובה אם יש לחוטא כל טוב ומיטב וירא מעבירות שבידו יען שחטא נגד מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא ושב מאהבה, ואיתא במדרש (עיי' איכ"ר ה' כ"א) על פסוק כימי עולם וכשנים קדמוניות כימי אדם הראשון, והנה אז היה עולם מתוקן כמו שיהיה לעתיד לבוא בעולם התיקון. וזה השיבנו ה' אליך ונשובה תשובה מאהבה חדש ימינו כקדם, כימי אדם הראשון, ויהא לנו הכל בטוב ומתוקן, וממילא התשובה תהא רק מאהבה.

עוד כתב: השיבנו ה' אליך (איכה ה' כ"א). במדרש רבה (שם) כנסת ישראל אומרת תשובה שלך והקב"ה אומר שלכם היא שנאמר שובו אלי ואשובה אליכם. כי כתיב (תהלים קמ"ה י"ח) קרוב ה' לכל קוראיו [לכל אשר יקראוהו באמת], אבל לא אל מי שמבקש לתועלת גופו ותאוותיו, כי מי לא יחמול על עצמו, ואין זה חידוש, אך בתנאי אשר יקרא באמת ששואל צרכיו למען כבוד שמו לעסוק בתורה ומע"ט. וכן בקשת הגאולה האיש האמת מגמתו לעשות חובותינו בבית בחירתו וכו', וההמון כשאין לו לחם לאכול וכדומה

תשובה בילדותינו
הנה בקשתנו
שהתשובה
שנעשה עתה
בזקנותנו תהיה

המשך בעמ'
הבא ←

לתגובות הערות והארות בכל נושאי הגליון
ולקבלת הגליון במייל ניתן לפנות למ"ל
0504166339 או במייל
K0504166339@gmail.com
לשותפות ותרומות ניתן לתרום במכשירי
נדריים עבור 'בית מדרש גבוה לכהנים'

מקובלת לפניך כאילו כבר עשינו בילדותינו. וז"ש חדש ימינו כקדם, כלומר כאילו עשינו התשובה בנעורינו בילדותינו שהיתה אותו התשובה מועלת ביותר. ולי נראה לפרש על ד' דרכים. הא' ע"ד דאיתא במס' יומא פ' יוה"כ [פו ע"ב] אמר ר' שמואל בר נחמני א"ר יונתן גדולה תשובה שמארכת ימיו ושנותיו של אדם שנאמר חיו יחיה ע"כ, לכן לזה אמר השיבנו ה' אליך ונשובה, שביקש שיקבל התשובה ממנו ואז בוודאי יחודש ימינו כקדם כמ"ש [תהלים קג, ה] תתחדש כנשר נעורייכי, והיינו גם כן ע"י התשובה יארכו ימינו ושנותינו. הב' ע"ד שנאמר בגמ' [פסחים נד ע"א] שהתשובה נבראת קודם בריאת עולם, וז"ש השיבנו י"י אליך ונשובה שבוודאי תקבל תשובתינו ונשובה אליך. וכי תאמר שלא תקבל התשובה, הנה אי אפשר לומר כן כי כבר היא נבראת קודם בריאת עולם, וז"ש חדש ימינו כקדם כלומר קודם בריאת עולם שנבראת עי"ז כדי שתקבל התשובה, ובכך גם אנחנו נשוב אליך. הג' ע"ד דאיתא במס' נדה פרק המפלת [ל ע"ב] למה הולד דומה במעי אמו כו' עד ואין לך ימים שאדם שרוי בשלוה יותר מאותן הימים שנאמר [איוב כט, ב] מי יתנני כירחי קדם כימי אלוה ישמרני, ואיזו ימים שיש בהם ירחים ולא יש שנים, הוי אומר אלו ירחי לידה ע"כ. ולזה אמר ירמיה ג"כ השיבנו באמת ובתמים שלא יהיה בנו שום חטא וגם חדש ימינו כקדם היינו במעי אמנו בלי שום חטא ועון, משא"כ כשנולד הילד מיד הוא חוטא ע"ד שכתב בזהר שאפילו הילדים ויונקים עוברים עבירות כמ"ש [בראשית ח, כא] כי יצר לב האדם רע מנעוריו, משא"כ במעי אמו הוא מזוכך בלי עון, לזה אמר חדש ימינו כקדם כאותן ירחי קדם שהיינו במעי אמנו טהורים וזכים. הד' ע"ד דאיתא בגמ' [בב"ר יב, טו] שעוה"ז נברא במדת הדין, ואחר שראה הקדוש ברוך הוא שאי אפשר לעוה"ז להתקיים שיתף מדת הרחמים למדת הדין, כמ"ש [בראשית ב, ד] ביום עשות י"י אלקים, וז"ש השיבנו י"י אליך כלומר שתשיבנו במדת הרחמים אליך ונשובה שתקבל ברחמים התשובה, וא"ת הרי בראת העולם במדת הדין, לזה אמר חדש ימינו כקדם כלומר כמו שבימי קדם ראית וידעת שאי אפשר להתקיים העולם במדת הדין כו', הנה כמו כן השיבנו ה' במדת הרחמים כימי קדם. הה' אפשר לומר שכיון ירמיה לומר בהיפך מה שאמר ישעיה ס"ב כ"ב [יג] והנה ששון ושמחה הרוג בקר ושחוט צאן אכול בשר ושתו יין אכול ושתו כי מחר נמות, ופי' הרד"ק לא דאגו ולא פחדו לדברי האלה, אלא לעגו ושמחו ואמרי הואיל וסופינו למות ועתה נעשה ששון ושמחה ונשחט צאן ונאכל בשר ונשתה יין, כי מחר נמות ונשמח בעודנו חיים כו'. ולכן אמר ירמיה כי אנחנו לא נדבר כן רק בהיפך כי דעתינו לחזור בתשובה שלימה, ולא נעבור עוד את פי י"י כי דעתנו לחיות עוד, ולכן תחדש ימינו כקדם רצונו כי מחשבותינו שתחדש ימינו כקדם ולא נמות, ולכן אנחנו מבקשים מחילה וסליחה שתקבל תשובה ושאינן דעתנו לאכול ולשתות כמותם רק בהיפך לעסוק בתשובה בעינוי נפש, לכן אנו מתפללים שתחדש ימינו ולא נמות.

ונסיים בדברים שכתב בספר ברית שלום (מגילות מגילת איכה): כדי לסיים בדבר טוב, נימא ביה מילתא חדתא, דבר נאה ומתקבל, במה שאמר הכתוב השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם. כי אם מאוס מאסתנו קצפת עלינו עד מאוד. עד כאן הפסוקים, ונהגו לכפול פסוק זה השיבנו ה' אליך וגו', ולקרותו פעם שנית אחר פסוק האחרון כי אם מאוס מאסתנו. וכבר נתחבטו המפרשים בביאור הפסוקים, ואענה אף אני את חלקי, ואין צורך להאריך לפרש את שיחתי מאי דקשיא לן בגווייהו, כי מאליהן יובנו.

ונקדים מה דאיתא בגמרא (תענית כ, א) כתיב (איכה א, ח) על כן לנידה היתה וגו', מפני מה נמשלה ירושלים לנדה, אמר ר' יוחנן לומר לך מה נדה יש לה טהרה אף ירושלים יש לה תקנה, הכוונה בזה, על דרך מה דאיתא (נדה לא, ב) הטעם שנצטוו ישראל לפרוש מנשותיהן בנדתן, כדי שלא יהא אדם קץ בה, ולאחר טהרה חוזר לחיבתה הראשונה וכו', והנה לעיל הקדמנו מה דאיתא במדרש והמה כאדם עברו ברית וגו', מה אדם הראשון דנתי אותו בגירושין אף ישראל דנתי אותם בגירושין שנאמר מביתי אגרשם וכו', והנה כאן אמר הנביא השיבנו ה' אליך ונשובה וגו', רצונו בזה לומר שיחזור וישאנה לאחר שנתגרשה, ובא לדבר על לב ישראל דברי תנחומין, פן יאמר נא ישראל לעתיד לבא מאי אהני לן בזה שבתחילה דן אותה בגירושין, ולאחר כן יחזור וישאנה, הלא טוב היה לישראל שלא היה מגרשה כלל, לזה בא כמתרץ ואמר כי אם מאוס מאסתנו וגו', אילו לא נתרקה ממנו אז היה חס ושלום קץ בה, ואם היתה נמאסת בעינוי לא היה חס ושלום תקנה בדבר, והיינו דקאמר כי אם מאסתנו קצפת עלינו עד מאוד, (והיינו על דרך מה שאמרו חז"ל (גיטין פח, א) על פסוק (דניאל ט, יד) וישקוד ה' על הרעה וגו', צדקה עשה הקדוש ברוך הוא שהקדים שתי שנים לונושנתם, דאלמלא כן היה מתקיים בהם ואבדתם מהרה וכו').

וזהו שנהגו לסיים אחר שקורין פסוק זה כי אם מאוס מאסתנו וגו', חוזרין וכופלין פסוק השיבנו ה' אליך ונשובה, רצה לומר, שיחזור וישאנה, והיינו דקאמר חדש ימינו כקדם, שתחזור לחבה ראשונה, דוגמא מה שאמרו חז"ל (יומא נד, א) גבי כהן שנפל קרדומו וכו', נתגרשה קאמרת נתגרשה חזרה לחיבה הראשונה, רמזו בצחות לשונם על ידי שנתגרשה חזרה לחיבתה, דאלמלא כן היה קץ ומואס בה ח"ו, ודוק היטב כי נכון הוא.

Kehillas Ohel Torah – Beitar Illit
Rabbi Avraham Stern
Amuta Number: 58-025-219-5
Telephone: 02-580-7410

קהילת אוהל תורה – ביתר עילית
הרב אברהם שטרן, רב הקהילה
מס. עמותה: 58-025-219-5
טלפון: 02-580-7410

יא' תמוז תשפ"א

"שיבנה בית המקדש במהרה בימינו וישבו כהנים לצדקותם"
 זכינו בעינינו ביתר עילת שהרב הגאון המובהק תורה בעינינו
 המוכר לי איש, ומעדיף להשאר בעולם עם צד כמה שאפשר,
 היקם כולל צרב לומדים הלכות בית הבחירה מהמקורות בש"ס צד
 להלכה למעשה וכמו שנבסך מהחפץ חיים (הלקו"ל הלכות).
 כנראה שנקרא "בית מדרש צבוח לכהנים" הם לומדים להיות מורי הוראה
 הנושא זה של י"ד ההתכוננות וההשתתפות הכספית שלנו
 והניסויים שלנו יתגשם בקרוב - והנתיים נשאר בעזר
 "ונשמח ביום שבתנו".
 נא להמשיך לתרום בזמן יפה למפעל חשוב זה ולראות
 עבורא עלם שאנחנו רוצים אותו.

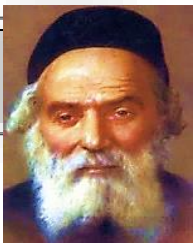
בהערכה עצומה

לכל הלומדים והמחזיקים

אברהם שטרן

בלי כהנים מוכנים אין לנו תועלת בבנין המקדש (מכתבי הח"ח ו)

כולנו מצילים

את היכולל של בית המקדש מסגירה!!

רחם על ציון!!

כבר שבועיים.. שלא הצלחנו להגיע ליעד הנדרש... אשר ישפיע על המשך קיומו של ה'כולל של בית המקדש'... וכנראה נאלץ לסגור את אחד ממסגרות הכולל...

חסדים עוד 120 הו"ק ע"ס 10 ש"ח

בתקופה בה מצידים על החורבן.. כולנו אומרים כן לבית המקדש.. ומחזיקים את כהני ה' העתידים לעמוד לשדתו ולבדך בשמו..

ובודאי שכל המצפים **באמת** לישועה לא ישתמטו ממגבית חשובה ונשגבה זו (וכמבואר בס' צפית לישועה למרן הח"ח פ"ג).

דרכי התרומה: "הדרך הפשוטה והקלה - הקמת הו"ק ע"ס 10 שח דרך מכשירי נדרים עבור 'בית מדרש גבוה לכהנים' ביתר. ² התקשרו למס' 0504166339 והעבירו את תרומתכם.

